

A Referativnŭj Zsurnal-Informatika
1972. évfolyama

A Referativnŭj Zsurnal - Informatika 1972.évi 10. évfolyamának 12.számában összesen 4289 referátumot közölt /1971-ben: 4570-et/. Egy-egy számra átlagosan 357 referátum jutott. A figyelés 127 szovjet és külföldi folyóiratcímre terjedt ki. 217 volt a nem periodikus kiadványokról szóló ismertetések száma.

Az év folyamán a lap példányszáma 3270-ről 3350-re emelkedett. Csökkent a referálás átfutási ideje: 1970-ben 2,4, 1971-ben 1,9, 1972-ben pedig 1,7 hónap telt el átlagosan az eredeti megjelenésétől a referátum megjelenéséig.

A lap 1966-1971 közötti évfolyamaiban angoltól 7636, oroszól 5853, németből 4476, franciából 1789, lengyelből 763, japánból 592, csehből 586, magyarból 459 cikket referáltak. További, kisebb mértékben referált nyelvek: román, holland, szlovák, svéd, spanyol, olasz, bolgár, litván és más egyéb nyelvek. Ezekre összesen 1353 referátum esett.

/Československá Informatika, 15.k. 4.sz. 1973. p.48-50./

Számítógéptörvény

A svájci kormány 1972 végén szakértői bizottságot hívott létre, hogy az törvényjavaslatot dolgozzon ki a számítógépek felhasználásával kapcsolatos problémák átfogó jogi szabályozásáról. A lényegét tekintve "adatvédelmi törvény"-ről /Datenschutzgesetz/ lenne szó, ami annál is inkább indokolt, hiszen a számítógépek használata mintegy harminc éve rokozó mértékben terjed, s ma már jóformán mindennapi életünkhöz tartozik.

A törvénykezés mindig bizonyos időtartással követte a műszaki újításokat. Svájcban már 2000 km vasutvonal volt üzemben, amikor 1875-ben az első vasuti törvényt meghozták. Hasonló volt a helyzet a gépkocsiforgalommal és a polgári légiforgalommal kapcsolatosan is. A számítógépek első alkalmazásai óta eltelt idő azonban már elegendőnek látszik egy átfogó törvénykezési rendezéshez.

Van olyan fölfogás természetesen, hogy előbb hagyni kellene bizonyos joggyakorlatot kialakulni. A problémák bírósági szinten azonban mindig egyedi esetek alakjában jelentkeznek, s egy-egy ilyen eset bírói megoldása nem képezhet biztos jogi védelmet valamennyi lehetséges visszaélés ellen.

A problémakör természetesen, lényegét tekintve, nem egészen új, és a polgári törvénykönyvek tartalmaznak is olyan rendelkezéseket, amelyek adott esetekben alkalmazhatók. A számítógép azonban annyiban változtatott az eddigi helyzeten, hogy igen széles körű anyagról, igen rövid időn belül a legkülönbözőbb szempontú összeállítások készíthetők el. Ugyanakkor a hibalehetőségek megsokszorozódtak.

A svájci kormány kezdeményezése egyébként nem egyedülálló. A Német Szövetségi Köztársaság kormánya 1973. május 25-én már előterjesztette saját adatvédelmi törvénytervezetét. Ez a fő súlyt a személyi jogok védelmére, valamint az adatgyűjtés, földolgozás és fölhasználás területén lehetséges visszaélések megakadályozására helyezi.

A személyi jogok terén a legnagyobb veszélyt a betáplált, illetve a tárolt adatok hibás volta eredményezheti, mivel az érintettek számára betekintési és kiigazítási lehetőség jelenleg nem létezik. A jogi kíváncsiak ezért az, hogy lehetőség álljon fenn a helytelen adatok kiigazítására, illetve törlésére.

Szabályozni kell azt is, hogy kinek, milyen körülmények között és milyen adatok szolgáltatathatók ki. Biztosítani kell ugyanakkor az adatszolgáltatás mennyiségének és minőségének a titkosságát. Magának az adatgyűjtésnek a jellege és mikéntje is pontos jogi szabályozást igényel.

A meghozandó adatvédelmi törvény természetesen csakis kerettörvény lehet. Ezt kell majd a bírói gyakorlatnak konkrét tartalommal kitöltenie.

/CAPITANI, W.de: Ein Computergesetz? = Schweizerische Kreditanstalt Bulletin, 79.k. 1973.okt. p. 6-7./

